

дами шириною по 1,26 м. У одному торці приміщення по всій його ширині - виробничий тамбур для допоміжних приміщень (дві робочі кімнати для персоналу, склад для кормів, кімната для забою кролів і охолодження тушок). У другому торці - санітарний тамбур, у який виходять гнойові транспортери і встановлені резервуари для накопичення і видалення гною. Також тут встановлюється котел для обігріву приміщення.

Годівля кролів повнорационним гранульованим комбікормом з бункерних самогодівниць. Роздача корму вручну мірними кружками з долівчатих візків. Напування кролів автоматизоване з ніпельних автонапувалок, з'єднаних з центральним водопроводом (через ізолюваний резервуар, який дасть можливість проводити профілактичні обробки кролів шляхом випоювання).

Видалення гною – транспортером з-під кліток у накопичувальний резервуар (мобільна ємність), яким вивозиться назовні у гноєсховище. Підтримання оптимальних параметрів мікроклімату: припливно-витяжна вентиляція, обігрів взимку, штучне освітлення.

Забій кролів – власними силами у забійному пункті. Реалізація м'яса у вигляді охолоджених тушок; шкурки консервуються сухим способом і реалізуються на фетрову фабрику.

Стартові витрати – 100 -120 тис. грн. За реалістичного прогнозу передбачувані затрати на виробництво продукції при виході на проектну потужність - 367 тис. грн.

За рік буде реалізовано на м'ясо 4665 гол. молодняку і 200 гол. дорослих кролів. Виробництво кролятини у забійній масі складе 7957 кг, що за оптовими цінами (55 грн/кг) коштує 437 тис. грн. (за ринковими – 517 тис. грн.). Очікуваний прибуток складе 70-150 тис. грн., що забезпечить рівень рентабельності 19 – 41 %.

Підвищення ефективності виробництва кролятини можливе за умови підвищення плодючості кролиць, покращення збереженості молодняку, здешевлення годівлі за рахунок кормів власного виробництва. Підвищення ефективності виробництва кролятини можливе за умови підвищення плодючості кролиць, покращення збереженості молодняку, здешевлення годівлі за рахунок кормів власного виробництва.

УДК 636.2.034.003.13

КОСІОР Л.Т., канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОКАЗНИКИ МОЛОКОВИВЕДЕННЯ КОРІВ РІЗНОГО ВІКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ТА ГОЛШТИНСЬКОЇ ПОРІД

Сьогодні актуальним питанням є формування високопродуктивних, конкурентоспроможних стад молочної худоби, за рахунок чого можна вирішити низку економічних і соціальних завдань народного господарства України. На сучасному етапі розвитку молочного скотарства формування стад здійснюється за рахунок вітчизняних племінних ресурсів та імпорту молочної худоби зарубіжної селекції.

Метою нашої роботи було вивчення показників молоковидення корів української чорно-рябої молочної і голштинської порід за рівнем удою, відсотковим та абсолютним вмістом жиру та білка у молоці.

Дослідження проводили у СТОВ “Агросвіт” на стаді корів з середньорічним надоєм 7 тис. кг молока від однієї корови при безприв'язному утриманні у боксах. Годівля здійснюється з кормових столів, доїння – на доїльній установці “Паралель”, обладнаній електронною системою, яка дає змогу корегувати процес видоювання кожної корови. Піддослідних корів за віком у лактаціях розподілили на 3 групи: перша група – корови першої лактації, друга – корови другої лактації та третя група – корови третьої і більше лактацій.

З отриманих результатів досліджень видно, що за тривалістю доїння корови-первістки української чорно-рябої молочної породи знаходяться майже на одному рівні з ровесницями голштинської породи – за величини добових удоїв 29,0 і 30,4 кг у тому числі разових удоїв 9,6 і 10,9 кг тривалість видоювання становила, відповідно, 5,31 і 5,68 хв, що було адекватно удоям.

Тривалість доїння корів УЧРМ породи з двома отеленнями за добового удою 33,2 кг, у тому числі разового 11,0 кг становила 5,72 хв проти 5,68 хв за добового удою 36,7 кг і разового удою 12,2 кг голштинів. Не відмічено істотної відмінності у тривалості доїння корів обох порід у віці трьох лактацій – вона була на рівні 5,79 і 5,96 в за добових удоїв 28,0 і 29,6 кг, у тому числі разових – 8,8 і 9,9 кг.

Поряд із загальною тривалістю доїння найбільш об'єктивним показником порівняльної оцінки видоювання є його інтенсивність яка показує скільки кілограмів молока виділяє корова упродовж однієї хвилини доїння. У наших експериментах чорно-рябі молочні корови I лактації за одну хвилину давали у середньому 1,79 кг молока, тоді як голштинські – 1,69 кг, що на 0,1 кг, або 5,9 %, менше, хоча добовий удій молока у них був вищий – 30,4 проти 29,0 кг, у тому числі разовий – 10,9 проти 9,6 кг. До себе привертає увагу також показник максимальної інтенсивності виведення молока у корів УЧРМ породи, який становив 3,93 кг/хв. У голштинських первісток максимальна інтенсивність видоювання знаходилась на рівні 3,56 кг/хв., що нижче, ніж в українських чорно-рябих молочних ровесниць, на 0,37 кг/хв., або 10,4 %.

Щодо інтенсивності молоковиведення у піддослідних корів з двома отеленнями, то вона практично і в українських чорно-рябих молочних і голштинських тварин була на одному рівні – 1,78 та 1,77 кг/хв. Не велика межа коливань відмічена також між максимальними показниками інтенсивності видоювання – 4,0 – 3,77 кг/хв.

Суттєво не поступаються корови УЧРМ породи перед голштинськими ровесницями за інтенсивністю видоювання і в старшому віці – після третього і старше отелення. Середня інтенсивність видоювання у них становила 1,50 проти 1,57 кг/хв., що менше всього на 0,070 кг, або 4,7 %. Те ж саме можна сказати і про максимальні показники молоковіддачі у повновікових корів. У українських чорно-рябих молочних корів III лактації і старше максимальна інтенсивність видоювання становила 3,37 кг, а у їх аналогів – голштинів – 3,50 кг/хв., що більше лише на 0,130 кг, або 3,9 %. Що стосується величини ручного додоювання корів старшого віку (II і III лактацій), то вона у тварин УЧРМ породи становила 30 мл, а у голштинів 40 (II лактація) і 30 мл (III лактація).

Отже, корови української чорно-рябої молочної породи за рівнями удою молока, молочного жиру і молочного білка не поступаються ровесницями голштинської породи. Про це також свідчать і показники молоковиведення.

УДК 636.32/38.084

ЗАКУСІЛОВ М.П., канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

РАННЄ ВІДЛУЧЕННЯ ЯГНЯТ ВІД МАТОК З ВИКОРИСТАННЯМ ІММУНОМОДУЛЯТОРА «КАФІ»

У вівчарстві традиційно використовують стандартний 4-х місячний молочний період вирощування ягнят під матками. Однак, при цьому встановлено, що найвища молочна продуктивність вівцематок спостерігається у перші два місяці вирощування ягнят, а на третьому та четвертому місяцях лактації загальна кількість продукованого ними молока складає всього 15-20% від загальної кількості молока, одержаного за увесь період. Тому виникає необхідність у більш ранньому відлученні ягнят від своїх матерів.

Слід зазначити, що у ряді розвинутих країн, де приділяється значна увага вівчарству (Великобританія, Австралія, Нова Зеландія), здійснюються глибокі наукові дослідження у цій сфері.

Основною метою наших досліджень було розроблення методики раннього відлучення ягнят від маток у 2-х місячному віці з використанням спеціалізованого препарату «КАФІ» та вивчення можливості наступного використання цих тварин у племінному й товарному вівчарстві.

Встановлено, що препарат «КАФІ» є небілковим фізіологічно збалансованим комплексом гормонів факторів, виділених із органів імуногенезу тварин. З метою його вивчення було проведено науково-господарський дослід на товарній вівцефермі, для цього навесні було відібрано